

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Michaela Škeříková**

Název práce: ***Le métier de l'enseignant dans le système éducatif français***

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Pokud by se měla velikost země poměřovat zájmem, jaký věnuje oblasti vzdělávání, nemusela by se Francie obávat o své místo mezi světovými velmocemi. Vzdělávání v tomto západoevropském státu patří dlouhodobě ke štědře financované části státního řízení, mezi častá témata politických i veřejných diskuzí a zároveň systematicky reformované části života mnoha milionů Francouzů. Pro ilustraci důležitosti zmiňme, že hned několik z předsedů vlády Francouzské republiky (Jospin, Fillon...) se rekrutovalo nikoli z řad ministrů ekonomiky či vnitra, ale právě školství.

Bc. Michaela Škeříková si tak za téma své práce vybrala oblast pro Francii klíčovou a my proto tuto volbu hodnotíme jako správnou. Autorce jde v textu zejména o popis jedné z klíčových složek školství ve Francii – učitelů, těch tzv. „husarů Republiky“, jak byli v minulosti označováni. Cílem je jí zejména popis jevů a faktů, které se k povolání učitele ve Francii váží. Jde tedy o text z oblasti obecné či srovnávací pedagogiky. Autorku tolik nezajímá konkrétní prožívání role učitele či problémy jednotlivých aktérů, čímž by sice mohla práci dodat na plastičnosti, avšak vzhledem k již tak značnému rozsahu textu by jistě překročila formát práce diplomové.

Autorka dělí práci na 5 kapitol, které na sebe logicky navazují: čtenář se nejprve seznámí s historií vzdělávání ve Francii, poté ve třech kapitolách s institucionálním pojetím funkce učitele a nakonec s aktualitami spojenými s touto oblastí. Dělení práce tak napomáhá k orientaci ve složité sféře jednotlivých pravidel, dělení, studijních plánů, předpisů a struktur, na které je každý komplexní systém bohatý. Autorka se snaží o maximální možnou míru přehlednosti a vcelku se jí to i daří, zejména díky jasnému a srozumitelnému jazyku. Na druhou stranu je zřejmé, že text vzhledem k tematice vyžaduje od čtenáře maximální soustředění, které zejména v „byrokraticky“ laděných částech není snadné udržet. Jen výjimečně jsme měli pocit, že by některá část v textu být nemusela či by mohla být zkrácena – např. první kapitola o historii vzdělávání nebo o historii ZEP.

Největší přínos práce tak vidíme zejména v možnosti porovnávat si jednotlivé popsání skutečnosti s tím, co známe z vlastní zkušenosti – s českou školou. S tímto porovnáváním nám však autorka nepomůže, což je možná škoda. Rozhodně se mu ale budeme chtít věnovat během diskuze při **obhajobě práce, ke které text velmi rád doporučuji**.

Celkově je autorčin počín vyzrálý, psaný dobrou francouzštinou a zúročující možnosti výzkumu přímo ve Francii během studia na tamní univerzitě. Tato možnost se promítla i do bibliografie práce, která je opravdu rozsáhlá. Stejně tak hodnotíme pozitivně i připojení seznamu zkratk, byť by vzhledem k problematice čtenáři pomohl spíše stručný glosář.

Mimo výše uvedené obecné téma porovnání pojetí práce učitele mezi Francií a Českou republikou bych autorce chtěl položit dvě otázky konkrétní:

1) Dokázala byste odhadnout, kolik z toho, co v práci popisujete, se dozví (a zvnitřní) budoucí učitel při studiu ve Francii a kolik v ČR? Jinými slovy, bavila jste se o popisovaných skutečnostech i se studenty ESPE nebo PEDF UK? Znali je? Zajímaly je?

2) I přes Vaši snahu se tomuto detailu v textu nevěnovat (či právě proto) mne zaujala oblast vzdělávání učitelů v „*pratiques et ingénierie de la formation*“. Co přesně je náplní této studijní orientace?

Dne 9. 5. 2016

Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

